

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 12-211/9

Дата: 02.09.2010

ДО
ОПШТИНА ВЕЛЕС

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на сметката на Буџетот на Општина Велес за 2009 година.

Дадените препораки во конечниот извештај за извршената ревизија на финансиските извештаи за 2006 година за донесување интерни акти и процедури, за утврдување и наплата на приходите кои ги утврдува Општината и евидентирање на побарувањата по тој основ, се целосно спроведени. Доследната примена на овие акти овозможува функционирање на интерни контроли кои можат да го спречат или намалат ризикот од неточно и ненавремено утврдување, наплата и евиденција на приходите во Општина Велес.

За вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи за 2009 година и за усогласеност со закони и прописи изразено е мислење со резерва.

Општина Велес има постигнато значителен напредок во воспоставувањето систем на интерни контроли во процесот на утврдување и наплата на приходите за чие администрирање е надлежна општината. Донесени се пишани процедури со јасно разграничени надлежности и одговорности при утврдувањето, наплатата и контролата на пресметките за утврдување на даноците на имот, на специфични услуги и комунални такси на сите вработени во организационите единици на општинската администрација вклучени во утврдувањето и наплата на приходите.

Ревизијата утврди дека дизајнираните контроли функционираат и можат да спречат ризик од неточно и ненавремено утврдување на даноци, такси и надоместоци.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

1

ОПШТИНА ВЕЛЕС – СМЕТКА НА БУЏЕТОТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Во однос на реалноста и целосноста при утврдувањето и наплатата на приходите, во Општина Велес, сеуште е присутен проблемот на ажурирање на податоците во регистрите на оврзници за данок на имот за вредноста на недвижниот имот и за комунална такса за фирма од аспект на комплетноста на податоците. Советот на Општина Велес нема донесено акт за утврдување на висината на надоместок за одржување на јавната чистота, што влијае на остварување помалку приходи во Буџетот.

1. Вовед

1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страна 9 и 10 заедно со ревизија на усогласеност на сметката на Буџетот на Општина Велес, кои се состојат од биланс на состојба на ден 31 декември 2009 година и биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум и преглед на значајни сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.

1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

1.3. Извршена е ревизија и е издаден извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на Буџетот на Општина Велес за 2006 година. Изразеното мислење за вистинитоста и објективноста на финансиската состојба на сметката на Буџетот на Општина Велес под 31 декември 2006 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, како и за усогласеноста со закони и прописи во извештајот е позитивно.

1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот, застапувано од:

- Аце Коцевски – градоначалник до 07.04.2009 година, и
- Горан Петров – градоначалник од 08.04.2009 година.

Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки коишто се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 2

1. _____

2. _____

активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците на сметката на Буџетот на Општина Велес се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

2. Цели и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на:

- финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.
- усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршената сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 3

материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјално погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали се резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците, ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовката и објективното презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.4. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена од 10.05. до 23.05.2010 година, кај општина Велес на сметката на Буџетот од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Осврт на ревизијата од претходните години - спроведување на препораките.

Ревизијата од точката 1.1. погоре опфати и ревизија на спроведување на препораките дадени во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2006 година. Во Прилог 1 (прилог кон овој извештај), дадени се резултатите од извршената ревизија на спроведување на препораките презентирани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2006 година.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија.

Не се примени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор 12-211/3 од 20.07. 2010 година.

Со ревизијата на финансиските извештаи за 2009 година, ревизорите на Државниот завод за ревизија го утврдија следното:

4.1. Усогласеност со закони и прописи

4.1.1. Планираните приходи во Буџетот на Општина Велес за 2009 година се

Ревизорски тим:	Овластен државен ревизор	4
1. _____		
2. _____	_____	

остварени со 83%, а расходите со 70%. Согласно член 29 од Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа доколку во текот на фискалната година приходите и расходите не се остваруваат како што е предвидено со буџетот, градоначалникот му предлага на советот измени и дополнувања на буџетот (ребаланс) во годината.

Високиот процент на отстапување кај приходите произлегува од две позиции:

- надоместоци од комунална дејност кои се планирани во износ од 8,200 илјади денари, а се остварени само 126 илјади денари. На оваа позиција се планирани и приходи по основ на надоместок за одржување на јавната чистота, чија висина, согласно член 24 од Законот за јавна чистота ја утврдува советот на општината. Советот на Општина Велес нема донесено акт за утврдување на висината на надоместокот, што влијае на остварување помалку приходи во Буџетот, а со тоа и на квалитетот на одржување на јавната чистота.
- тековни трансфери од други нивоа на власт, каде се планирани 23,100 илјади денари, а се трансферирани 9,079 илјади денари. До крајот на годината се очекувал прилив на средства за финансирање на одобрени проекти, поради што не е извршено намалување на планираните средства, но истите не се добиени, што придонело за неусогласеност на остварените буџетски приходи и расходи со планираните

Без овие позиции, планираните приходи во Буџетот се остварени со 95%.

Неусогласеноста на остварените буџетски приходи и расходи со планираните создава можност од преземање на обврски за кои реално не се обезбедени средства во буџетот и нивно пренесување во наредната фискална година.

Препорака:

Советот на Општината да донесе акт за утврдување на висината на надоместокот за одржување на јавна чистота.

Одделението за финансирање, буџет, општински имот и администрирање со даноци и имот во текот на годината да го следи извршувањето на буџетот. Во случај на позначителни отстапувања, градоначалникот да му предложи на советот измени и дополнувања на буџетот (ребаланс) во годината, а советот на Општината да донесе ребаланс на Буџетот.

4.2. Финансиски извештаи

4.2.1. Со ревизијата на утврдување и наплата на даночните приходи и комуналните такси е утврдено дека:

- во последните четири години Општина Велес има преземено значителни активности за ажурирање на регистарот на обврзници по основ на данок на

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 5

1. _____

2. _____

имот од аспект на утврдување на реалната вредност на имотот и опфатот на даночните обврзници, меѓутоа, целокупниот процес не е завршен. Извршено е реално вреднување на недвижниот имот на физичките и правните лица, преку комисији кои на терен ја утврдиле вредноста на имотот и опфатот на даночните обврзници. Утврдената пазарна вредност за дел од даночните обврзници сеуште не е внесена во регистарот на даночни обврзници, односно процесот на ажурирање на даночната база во целост не е завршен, што не е во согласност со член 5 од Законот за даноците на имот. Ова резултира со помалку утврдени и наплатени приходи по основ на данок на имот на Општина Велес;

- комуналната такса за фирма се утврдува врз основа на облогателна листа во која се опфатени и фирми за кои општинската администрација нема обезбедено податоци за нивниот статус, дали работат, дали имаат сметки, дали постојат како правни лица или не. Ова се должи на фактот што општина Велес од преземањето на базата на податоци од Управата за јавни приходи во 2006 година, нема извршено усогласување со базата на правни лица евидентирани во Централниот регистар на Република Македонија и Управата за јавни приходи;

Нереалната база на обврзници влијае на планирањето на приходите по овој основ и реалноста на побарувањата. Во сметководствената евиденција на Општината се искажани побарувања по основ на комунална такса за фирма во износ од 19,189 илјади денари, од кои 13,966 илјади денари се пренесено салдо од претходните години.

Препорака:

Одделението за финансирање, буџет, општински имот и администрирање со даноци и имот да преземе активности за:

- Целосен внес на ново проценетата вредност на недвижниот имот во регистарот на обврзници на данок на имот, и
- Усогласување на базата на податоци за обврзниците на комунална такса за фирма со податоците од Централен Регистар на Република Македонија и Управата за јавни приходи;

4.2.2. На позицијата Побарувања, ревизијата утврди износ од 2,445 илјади денари побарувања кои потекнуваат од минати години:

- 2,198 илјади денари се побарувања од правни и физички лица по основ на градска рента. Овие побарувања кои потекнуваат од пред 2000 година се преземени од ЈКП „Дервен“ кое било надлежно за нивна наплата. Поголемиот дел од побарувањата или 1,687 илјади денари се утужени од јавното претпријатие, меѓутоа, до 2010 година нема извршено наплата. За

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 6

побарувања од 511 илјади денари Општината не располага со податоци од кого се и дали се утужени, ниту пак самата извршила нивно утужување;

- 89 илјади денари побарувања од физички лица за извршени промени во детални урбанистички планови од 2002 година. Службите немаат сознанија дали услугите се извршени, ниту пак, во меѓувреме се направени напори за наплата преку опомена и утужувања, и
- 158 илјади денари се побарувања од правни лица за дадени услуги кои потекнуваат од 2006 година. Општина Велес нема преземено мерки за нивно утужување. Дел од овие фирми веќе не постојат како правни субјекти, а дел од побарувањата не се регулирани со договори.

Искажаните состојби во сметководството без соодветна документација како доказ за законска основаност не е во согласност со член 12 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, што создава ризик од погрешно проценување на билансните позиции и изготвување на нереални финансиски извештаи.

Препорака:

Одделението за финансирање, буџет, општински имот и администрирање со даноци и имот да преземе активности за расчистување на состојбите на побарувањата, со доставување предлог за отпис до советот на општината за застарените и ненаплатливи побарувања.

5. Ревизорско мислење

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точката 4.2. финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на сметката на Буџетот на општина Велес на ден 31 декември 2009 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точката 4.1. и 4.2., активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи, во сите материјални аспекти, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

6. Системски слабости

Општините во Република Македонија остваруваат приходи од доделени концесии кои согласно позитивните законски прописи на Република Македонија ги доделува органот надлежен за областа за која се доделува концесијата. Постапката

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 7

за избор на концесионер, период на траење на концесијата, како и надоместокот што треба да се плати најчесто се спроведува од Министерството за економија, иако локацијата е на територија на одредена општина.

Општините не се вклучени во постапката за доделување концесии, ниту пак од ресорното министерство повратно имаат информации за бројот на доделените концесии, периодот на нивно траење, како и надоместот што го остваруваат по тој основ. Со постојниот закон за концесии и други видови на јавно приватно партнерство општините немаат никакви надлежности во овој дел, не можат да спроведат инспекциски надзор над концесионерите, ниту пак можат да преземат мерки во случаи на неплаќање на договорениот надомест, што е честа појава.

Немањето надлежности на општините создава услови за неконтролирана експлоатација на природното богатство на Република Македонија, намалени приходи и во Буџетот на Република Македонија и буџетите на општините.

Со постојниот закон за концесии и други видови на јавно приватно партнерство е предвидено дека податоците за склучените договори во рок од 3 дена се доставуваат до Министерството за финансии каде се води регистар на доделени договори и се објавуваат на веб страната на министерството. Ревизијата не успеа од веб страната на Министерството за финансии да добие вакви податоци.

7. Нагласување на прашања за неизвесност

Обрнуваме внимание дека општина Велес е тужена страна во судски спорови со неколку физички лица по основ надомест на штета во износ од 3,209 илјади денари и два спора за кои нема утврдено вредност.

Исто така општина Велес се јавува како тужител против Република Македонија за надомест на штета по основ загадување на животната средина во износ од 1.500.000 илјади денари.

Скопје, 30.08.2010 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

**ОПШТИНА ВЕЛЕС – СМЕТКА НА БУЏЕТОТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

СМЕТКА НА БУЏЕТОТ				
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2009 ГОДИНА				
				во 000 Ден.
Опис на позицијата	Образложение	2009	2008	
Приходи				
Даночни приходи	3.1.	80.308	71.951	
Неданочни приходи	3.2.	4.485	3.201	
Капитални приходи	3.3.	19.564	17.152	
Трансфери и донации	3.4.	50.908	54.565	
Вкупно приходи		155.265	146.869	
Расходи				
Тековни расходи				
Плати, наемнини и надомести	3.5.1.	23.071	21.053	
Резерви и недефинирани расходи	3.5.2.	1.363	640	
Стоки и услуги	3.5.3.	71.498	55.902	
Субвенции и трансфери	3.5.4.	6.724	3.697	
Вкупно тековни расходи		102.656	81.292	
Капитални расходи	3.6.	27.523	62.144	
Вкупно расходи		130.179	143.436	
Суфицит (вишок) на приходи		25.086	3.433	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

**ОПШТИНА ВЕЛЕС – СМЕТКА НА БУЏЕТОТ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

СМЕТКА НА БУЏЕТОТ				
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА 31.12.2009 ГОДИНА				
				во 000 ден.
Опис на позицијата	Образложение	2009	2008	
Актива				
Тековни средства				
Парични средства	4.1.1.	25.086	3.433	
Побарувања	4.1.2.	35.306	23.065	
Краткорочни пласмани, кредитирање и позајмување		0	4	
Активни временски разграничувања	4.1.3.	841	776	
Вкупно тековни средства		61.233	27.278	
Вкупна актива		61.233	27.278	
Пасива				
Тековни обврски				
Краткорочни обврски по резерви	4.2.1.	841	776	
Пасивни временски разграничувања	4.2.2.	60.392	26.502	
Вкупно краткорочни обврски		61.233	27.278	
Вкупна пасива		61.233	27.278	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 10

ОПШТИНА ВЕЛЕС
ОСВРТ НА РЕВИЗИЈАТА ОД ПРЕТХОДНИТЕ ГОДИНИ – СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРЕПОРАКИТЕ

Преглед 1

Резултати

од извршената ревизија на спроведување на препораките презентирани во конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршената ревизија на финансиските извештаи за 2006 година на Општина Велес на сметката на Буџетот

Бр./врска на наодот/ препораката во конеч. изв. на ОДР	Наод	Препорака	Статус на препораката	Коментар на ревизорот/субјектот
1	2	3	4	5
1.1.	Систем на интерни контроли во процесите			
10.1.2.	При оценка на системот на интерни контроли кај процесот на утврдување и наплата на даночните приходи, ревизијата констатира дека и покрај јасно дефинирани работни задачи согласно систематизацијата и разграничените надлежности при овој процес, сепак постои можност од ризик за нереално утврдување и наплата на даночните приходи, поради отсуство на интерни пишани процедури.	Службите на општина Велес да изготват пишани процедури во кои јасно ќе бидат дефинирани надлежностите и одговорностите во делот на изготвување и контрола на пресметките за утврдување на даноци, такси и надоместоци, нивна евиденција и начин на документирано потврдување на наплатата на истите.	Спроведена	
10.2.	Неправилна примена на сметководствени политики и начела			
10.2.1.	Општина Велес нема воспоставено сметководствена евиденција на побарувањата по основ на комунална такса за користење на простор пред деловни простории за вршење на дејност. Неевидентирањето на побарувањата не е во согласност со одредбите на Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Ваквиот начин на работа е резултат на подолго применувана пракса.	Службите на општина Велес да изготват пишани процедури за протокот на документацијата и за нејзиното евидентирање. Во сметководството да се евидентираат побарувањата на општината по сите основи, согласно Законот за сметководството на буџетите и буџетските	Спроведено	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор

ОПШТИНА ВЕЛЕС
ОСВРТ НА РЕВИЗИЈАТА ОД ПРЕТХОДНИТЕ ГОДИНИ – СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРЕПОРАКИТЕ

	Невоспоставената евиденција придонесува за немање на податоци за побарувањата по овој основ, немање можност за превземање мерки за нивна наплата, до нереално проценување на билансните позиции и нереални финансиски извештаи.	корисници.		
--	---	------------	--	--

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор
